

**ASK
ØY**

KOMMUNE

Årsplan Florvåg Barnehage

2023/2024

1. Innhold

Innhold

1. Innhold	1
2. Innledning	3
3. Kommunens visjon og verdier	3
4. Presentasjon av barnehagen	4
5. Pedagogisk grunnsyn	4
5.1. Læringssyn	5
6. Voksenrollen	5
7. Barns medvirkning	6
8. Læringsmiljø	7
8.1. Barnehagens arbeid for et trygt og godt barnehagemiljø	7
8.2. Omsorg	8
8.3. Danning	8
8.4. Lek	9
8.5. Læring.....	9
8.6. Språk og kommunikasjon.....	9
8.7. Mangfold, likeverd og likestilling	10
Tilrettelegging for barn som trenger ekstra støtte.....	11
9. Bærekraftig utvikling	11
10. Progresjon	12
11. Digital praksis	13
12. Fagområdene	13
13. Overganger	14
13.1. Tilvenning.....	14
13.2. Overgang fra avdeling til avdeling	15
13.3. Overgang fra barnehage til skole	15
14. Dokumentasjon- og vurderingsarbeid	16
14.1. Barnehagen som lærende organisasjon	16
14.2. Dokumentasjon og vurdering	17

15. Samarbeid.....	17
15.1. Foreldresamarbeid og medvirkning.....	18
15.2. Samarbeid andre instanser	18
16. Barnehagens satsningsområder -prosjektarbeid/tema/årshjul	20
17. ÅRSHJUL FOR BARNEHAGEÅRET 2023 -2024	28

2. Innledning

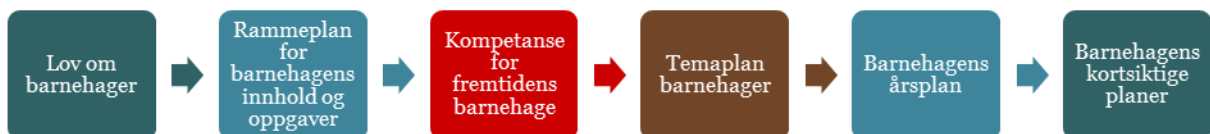
I Askøy kommune er det 8 kommunale barnehager med ulik organisering, størrelse og pedagogisk profil, som sikrer et mangfoldig tilbud til kommunens innbyggere. Barnehagene har et tett samarbeid og har utarbeidet felles verdier og felles satsningsområder. Satsningsområdene er beskrevet i Temaplan barnehage 2022-2026.

Ansatte i de kommunale barnehagene har felles kompetanseutvikling og samarbeider på tvers for å sikre en høy kvalitet. Fra høsten 2019 utarbeider barnehagene sine årsplaner ut fra en fastsatt mal. Barnehagenes årsplan bygger på Lov om barnehager og Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

Temaplan barnehage gir føringer for kvalitetsutvikling i perioden 2022 – 2026 og beskriver eiers og barnehagemyndighets lokale tilpasning til rammeplanen og prioriteringer i planperioden. Som barnehageeier er kommunen ansvarlig for at barna får en god start på et livslangt læringsløp.

Årsplanen utarbeides i samarbeid mellom barnehagens ansatte, barn og foreldre og danner grunnlag for pedagogisk innhold, aktiviteter og samhandling gjennom året. Årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold til pedagogisk praksis.

Årsplanen er et arbeidsredskap for personalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen kan også gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidspartnere og andre interesserte.

Figur 1: Planhierarki

3. Kommunens visjon og verdier

Tett på utviklingen – tett på menneskene er Askøy kommunes visjon. Dette betyr at kommunen ønsker å ta en aktiv rolle og være tett på når det gjelder å styre og påvirke utviklingen.

Å være et varmt samfunn med gode levekår innebærer å ha et godt oppvekstmiljø og et rikt kulturliv, og folk som bryr seg om og tar vare på hverandre.

Gjennom kommunes verdier raus, interessert, modig og kompetent skal barnehagen tilrettelegge for trygghet, læring og utvikling i barnas hverdag. Verdiene gir også retning for samarbeid og kommunikasjon og skal sette standard for hva våre ansatte sier og gjør i møte med barn, foreldre, samarbeidspartnere og kollegaer.

(Fra Kommuneplanens samfunnsdel 2015-2030)

Figur 2: Oversikt over hva kommunens verdier betyr for barnehagens ansatte.

4. Presentasjon av barnehagen

Florvåg barnehage ble startet av Husmorlaget 10.mai 1959 og er den eldste barnehagen på Askøy. Siden 2006 har barnehagen holdt til i Florvågveien 77, da ble driften utvidet og flyttet til nåværende bygg. Barnehagen ligger sentralt i Florvåg ved butikksenteret og vegg i vegg med Ung Flimmer sine lokaler. Vi har tilgang til flere naturområder, lekeplasser, gåavstand til Florvåg skole, Kleppstø og folkebiblioteket.

Barnehagen har 4 avdelinger der 2 avdelinger er for barn fra 1-3 år og 2 avdelinger er for barn fra 3-6 år. Samlet er det plass til ca 6 barn, avhengig av barnets alder.

5. Pedagogisk grunnsyn

«Med pedagogisk grunnsyn menes den virkelighetsoppfatning, de kunnskaper, verdier og holdninger som ligger til grunn for pedagogisk virksomhet» (Lillemyr & Søbstad).

Vi i Florvåg barnehage vil bidra til å gi alle barn en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek. Hvert barn er unikt, har egen vilje, meninger og synspunkter de kan tilføre fellesskapet med barn og voksne. Ved å gi barna tid og rom får barna mulighet til å oppleve mestring og glede. Samtidig trenger barn forutsigbarhet i hverdagen for å føle seg trygg slik at de kan vokse og utvikle seg.

- Barn er aktive, lekne og utforskende
- Barn er likeverdige med voksne og har rett til å påvirke sin egen hverdag
- Barn har glede av samvær med andre

5.1. Læringssyn

Vi har et helhetssyn på barns utvikling og læring. Det betyr at vi ser på barns utvikling som et dynamisk samspill mellom deres fysiske og mentale forutsetninger og miljøet de vokser opp i. Barn lærer blant annet gjennom å iaktta, imitere, lytte, delta i noe, eksperimentere, kommunisere og erfare gjennom sansene. Gjennom innføring av nye elementer og nye tilnæringsmåter utvides barnas perspektiver og mestrings-repertoar. Fra den dagen de går inn porten til barnehagen vil vi gjøre vårt beste for at alle barn skal føle seg trygge og føle tilhørighet hos oss. Deretter skal vi følge barnet i dets utvikling og læring.

- Barn lærer gjennom lek og sosialt samspill
- Barn lærer i ulikt tempo
- Barnas interesse og egenaktivitet er en forutsetning for at det skal skje læring

6. Voksenrollen

Voksenrollen er av stor betydning for kvalitet og innhold i barnehagen, og det enkeltes barn trivsel, læring og utvikling. Personalet skal forstå barns uttrykk og anerkjenne og støtte barnas relasjoner. De skal støtte og fremme enkeltbarns og barnegruppens sosiale ferdigheter ved å utfordre, legge til rette for medvirkning, motivere og stimulere til lek og læring. Rammeplanen fremhever at personalet skal være aktive, tydelige og fremme et godt sosialt miljø. De skal være varme og støttende voksne som setter tydelige grenser for barna. Dette krever sensitive voksne som er bevisst sin væremåte og er ansvarlig for de positive relasjonene. Pedagogisk ledelse og kontinuerlig refleksjon og endring av egen praksis er av avgjørende betydning for å sikre og videreutvikle kvaliteten i barnehagen.

Personalet i Florvåg sitt hovedfokus er å gi alle barn og foreldre et trygt og varmt omsorgsmiljø. For å klare dette trenger vi engasjement og refleksjon over egen praksis for å utvikle oss videre. Vi vil derfor dette barnehageåret jobbe videre med Circle Of Security (COS). For å dekke barns underliggende behov kreves det en nøkkel til å knekke koden i adferds kommunikasjonen deres. COS er nettopp en slik nøkkel til forståelse av barnas grunnleggende relasjonsbehov.

Vi er bevisst vårt samfunnsmandat, holder oss faglig oppdatert og deler vår kunnskap med andre. Noen ganger må vi være modig, utfordre oss selv og ta beslutninger.

Vi har fokus på hvordan vi kan være sensitive, tilstedeværende og aktiv lyttende voksne, som også er aktive i lek og aktiviteter. Ved å dele barn og voksne i mindre grupper kommer personalet tettere på barna og kan lettere ivareta barnas behov.

- Vi er fokusert på arbeidsoppgavene våre, møter barn og foreldre med lydhørhet, nærhet, innlevelse og vilje til samspill
- Vi gir rom for undring, endring og utvikling i det pedagogiske arbeidet
- Vi er bevisst, vurderer og tilpasser vår egen rolle og deltagelse i barnas lek og aktiviteter.

7. Barns medvirkning

Å erfare medvirkning vil gi en kompetanse som man får bruk for resten av livet. Barnehagen skal være et inkluderende fellesskap og fremme demokrati, der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Barnets synspunkter skal vektlegges i samsvar med dets alder og modenhet, og det krever ansatte som ser, hører og involverer seg i det barna er opptatt av. Medvirkning fordrer et menneskesyn der vi anerkjenner individene, og gir barna rom – både fysisk og psykisk – for å uttrykke seg og virke/samhandle med andre. Vi har en forpliktelse til å få frem barns synspunkt, og la det de uttrykker få konsekvenser for det pedagogiske arbeidet.

I barnehageloven (2022, §3) står det at alle handlinger og avgjørelser som gjelder barn i barnehagen, skal hva som er best for barnet, være et grunnleggende hensyn.

Å erfare medvirkning vil gi en kompetanse som man får bruk for resten av livet. Barnehagen skal være et inkluderende fellesskap og fremme demokrati, der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Barnets synspunkter skal vektlegges i samsvar med dets alder og modenhet, og det krever ansatte som ser, hører og involverer seg i det barna er opptatt av. Medvirkning fordrer et menneskesyn der vi anerkjenner individene, og gir barna rom – både fysisk og psykisk – for å uttrykke seg og virke/samhandle med andre. Vi har en forpliktelse til å få frem barns synspunkt, og la det de uttrykker få konsekvenser for det pedagogiske arbeidet.

Barnehagens samarbeid med foreldrene skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av barnets tilbud. Foreldrenes medvirkning i barnehagens arbeid forutsetter god informasjon og innsikt i barnehagens arbeid. Informasjonen gis i daglig kontakt, månedsplaner, foreldresamtaler og foreldremøter. Foreldre gis også mulighet til medvirkning gjennom årlig foreldreundersøkelse.

Barnehagen har et Samarbeidsutvalget (SU). Utvalget skal sikre samarbeid mellom barnehagen og foreldrene. Styrer skal sørge for at saker av viktighet for barnehagens innhold og virksomhet skal forelegges SU. Utvalget består av 2 representanter fra foreldregruppen, 2 representanter fra personalet og 1 representant fra eier. Styrer møter og har uttalerett.

Barnehagen legger til rette for at barnet kan si sin mening og at de skal bli lyttet til. Barna skal erfare at de kan ha innflytelse på det som skjer i barnehagen. De kan påvirke og endre innholdet i dagen, rutiner og regler. For barn som ikke behersker muntlig språk og kommuniserer på andre måter enn gjennom å snakke må personalet observere og følge opp

barnas ulike uttrykk. Når vi tar barns uttrykk på alvor har de en reel mulighet til å medvirke til hva de skal gjøre, hva de skal leke og hvor de skal være.

Personalet skal fremme barns medvirkning ved å:

- Ta barna og deres perspektiver med i planer og vurderingsarbeid i barnehagehverdagen
- Dele barna inn i mindre grupper slik at muligheten for å påvirke blir større for det enkelte barn
- Være talerør/ forsterke barns uttrykk overfor andre barn når det er nødvendig

8. Læringsmiljø

Læringsmiljøet i barnehagen består av de kulturelle, relasjonelle og fysiske forholdene i barnehagen som har betydning for barns utvikling, lek og læring. Personalet skal ha kunnskaper, ferdigheter og evner til å skape gode og trygge læringsmiljø. Barnehagen skal legge et godt grunnlag for barnets fysiske og psykiske helse, og i samarbeid med hjemmet gi barnet verktøy til å stå rustet til å møte verden og oppleve livsmestring.

8.1. Barnehagens arbeid for et trygt og godt barnehagemiljø

Barnehagen jobber forebyggende mot mobbing og formidler grunnleggende verdier som fellesskap, omsorg og medansvar.

Barnehagen har gode rutiner for å følge med, og være til stede for barna. Askøy kommune har et felles kvalitetssystem for håndtering av hendelser knyttet til uønsket adferd, som benyttes. Personalet har fått opplæring i arbeidet med å forebygge, avdekke og håndtere mobbing og uheldige samspillsmønstre ved bruk av verktøyet «Sammen mot mobbing i barnehagen».

I barnehageloven heter det at barnehagen skal sørge for at alle barn får en trygg og god barnehagehverdag.

Alle som jobber i barnehagen, har en plikt til å følge med på hvordan alle barna i barnehagen har det. De skal gripe inn hvis barn utsettes for krenkelser. Dette kan for eksempel være utestengning fra lek, plaging, mobbing, vold eller diskriminering.

Hvis en voksen vet om, eller tror at et barn blir mobbet, plaget, eller på andre måter ikke har det bra, skal hun eller han alltid:

- Gripe inn og stoppe krenkelsen med en gang
- Si ifra til styrer i barnehagen
- Undersøke hva som har skjedd

- Sette inn tiltak, og lage en plan for å sørge for at barnet får et trygt og godt barnehagemiljø

Hvis en ansatt kjenner til, eller får mistanke om at en annen ansatt krenker eller utestenger et barn, må de melde fra med en gang til styrer i barnehagen. Dette gjelder også ved vold og trakassering. Styrer skal melde fra til barnehageeier.

Florvåg barnehage har valgt å trekke en rød tråd gjennom kvalitetssystemet og årsprosjektet vårt. Vi skal implementere kvalitetssystemet i våre arbeidsmåter og vi skal arbeide med barnas sosiale kompetanse. Vi skal ha lekegrupper, samlinger, felles aktiviteter og barna skal leke sammen både med og uten voksen. Barna skal få økt kunnskap om hva som er positive handlinger og hva som er negative handlinger. De ansatte skal være deltakende, de skal observere og veilede og gi barna gode strategier ved å være gode rollemodeller.

8.2. Omsorg

Omsorg i barnehagen handler om relasjonen mellom personalet og barna og om deres omsorg for hverandre. Når barna møtes med god omsorg legges det til rette for utviklingen av deres empatiske evner, samt et selvbilde preget av tillit til seg selv og andre. Omsorg skal prege alle situasjoner og komme til uttrykk når barn leker, stell, måltider og påkledning. Når barnas fysiske behov som søvn og sult er dekket vil vi sammen med barnet erfare trygghet, trivsel og glede. Barnehagen er opptatt av omsorgsfulle relasjoner mellom barn og voksne.

Personalet skal fremme barns omsorg ved å:

- Støtte barnets følelsesregulering, utvikling og utforskning
- Møte alle med åpenhet og interesse
- Oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og selv ta imot omsorg

8.3. Danning

Danning handler om å utvikle evner til å reflektere over egne og andres handlinger og væremåter. Dette er en forutsetning for å kunne tilegne seg egne meninger, verdier og holdninger, samt evnen til nysgjerrig, utforskende og kritisk tenkning. Hvem vi er og hvordan vi ønsker å «være» og «bli» utvikler seg i samspill med andre. Like viktig som å bli bekreftet er det å møte motstand, oppdage at ingen er like, slik kan man utvikle seg selv.

Personalet skal fremme barns danning ved å:

- Synliggjøre mangfoldet og ulikheter
- Synliggjøre og anerkjenne barns motstand, refleksjoner, meninger og behov i barnegruppen
- Sette i gang tankeprosesser gjennom samtaler og åpne spørsmål

8.4. Lek

Lek er barnas viktigste aktivitet og skal ha en sentral plass i barnehagen. Leken er en arena for sosial og språklig læring, en mulighet til å oppleve glede, humor og spenning. Gjennom leken har vi mulighet til å skape et utviklende fellesskap der barna føler tilhørighet. Vi vil lage gode vilkår for lek, vennskap, mangfold og barnas egen kultur. Lekemiljøet skal tilpasses barnas interesser. Vi lager ulike lekesoner og leketema ut ifra barnas interesser eller tema vi jobber med. Når vi jobber med tema som vennskap lager vi for eksempel til en lekesone med familie lek og utkledning. Dette er en lek man kan leke sammen to barn eller vi kan være flere barn med. Leken kan utvikles og tilpasses underveis. De voksne skal være aktive voksne som deltar i leken, både på barnas premisser og som veiledere for å øke lekekompetansen til barna. Slik kan vi skape felles interesse for et tema, vennskap og tilhørighet for hvert enkelt barn i gruppen.

Personalet skal fremme lek ved å:

- Lage spennende lekesoner inne og ute som inspirerer til allsidig lek
- Gi barna felles opplevelser og aktiviteter som grobunn for samlek
- Skjerme leken, gi barna tid og rom
- Delta aktivt i frilek og strukturert lek

8.5. Læring

Læring er en livslang prosess og vi lærer noe nytt hver dag. Med hverdagen som læreplan vil vi støtte barna i å utvikle interesser for ulike områder. Ved å ta utgangspunkt i barns egen forståelse av omverdenen oppmuntrer vi barna til å undersøke ting og stille spørsmål. Barn lærer av hverandre og er hverandres læremestere.

For at barn skal lære må de først være trygge i barnehagen. Ved å ha god struktur og faste rutiner i hverdagen blir barnas dager forutsigbare. Vi er derfor opptatt av å få til gode rutiner om det gjelder måltider, overganger fra inne til ute eller lek og aktiviteter i mindre barnegrupper.

Personalet skal fremme barns læring ved å:

- Gi tilpassede utfordringer som den enkelte har forutsetninger for å mestre
- Gi barna felles oppgaver og utfordringer
- Tilføre nye elementer og perspektiver til barns nysgjerrighet og utforskning

8.6. Språk og kommunikasjon

En av barnehagens oppgaver er å støtte barnet i deres språkutvikling og kommunikasjon. Personalet skal tolke barnets kroppsspråk og etter hvert når det begynner å snakke. Vi vil hjelpe barna til å kunne fortelle hva de ønsker, tenker og føler.

Felles opplevelser og aktiviteter gir unik mulighet for kommunikasjon mellom barn og bidrar til god språkutvikling. Det samme gjør musikk og rytme, barnesanger og barnerim. Dette

medvirker til å forbedre barnas øre, stemme og hjerne for språket. Mange barn liker å lese bøker, høre fortellinger og eventyr. Vi har alltid bøker tilgjengelig på avdelingene, sammen lever vi oss inn i bøkens magiske verden.

Florvåg barnehage har de siste årene også brukt «tegn-til-tale» og widgit-bilder som supplement i begrepslæringen, kommunikasjon og informasjon til barna, noe vi ser gode resultater av. Widgit-bilder er et kommunikasjonssystem med enkle symboler og bilder som kan være til støtte i barnas kommunikasjon og språkutvikling. Bilder og tegn bruker vi blant annet til dagtavler, temakort i hverdagen, merking av rom og lekekasser. Vi har samlet språkmateriell i mange år og har flere konkreter som figurer til eventyrsamling, digitale hjelpemidler, spill og ulike språkprogrammer.

Personalet skal fremme et godt språkmiljø ved å:

- Gi gode språkerfaringer ved å støtte opp om barnas egne fortellinger fra nåtid, fortid og fremtid
- Synliggjøre barnas morsmål og støtte flerspråklige barn og foreldre
- Ha gode rutiner for kartlegging og oppfølging av barn med forsinket språkutvikling

8.7. Mangfold, likeverd og likestilling

I et fellesskap der vi møter andre med ulik bakgrunn, forutsetninger og kjønn utvikler vi forståelse, respekt og toleranse for andre. Alle mennesker er like mye verdt uansett hvilken kjønnsidentitet, alder, legning, sosial status, språk, religion og livssyn vi har. Ved å ha fokus på nestekjærlighet motvirker vi alle former for diskriminering. Vi ønsker å skape et samfunn hvor vi har gjensidig respekt for hverandre, både når det gjelder ulike kulturer, funksjonsnivå, måter å tenke på, handle og leve på. Vi ser på ulikheter som en berikelse for miljøet. Ved å synliggjøre at vi er ulike kan vi lære av hverandre samtidig som vi kan finne ut hvem vi er. Et stort mangfold beriker fellesskapet ved at vi lærer av hverandre og blir utfordret til å forstå at det finnes andre måter å leve på og tenke på. Religion, verdier og livssyn er også en del av dette. Når vi lærer om ulike kulturer, er tro og livssyn en naturlig del av samtalen. Vi fremhever at vi tenker og lever ulikt og at det er greit, alle kan selv velge hvordan de vil ha det. Vi er alle ulike og det er noe vi verdsetter i Florvåg barnehage.

Personalet skal fremme mangfold, likeverd og likestilling ved å:

- Møte alle med åpenhet, varme, anerkjennelse og omsorg
- Synliggjøre barnas egen kultur
- Samtale med barna om likheter og ulikheter
- Samtale med alle som likeverdige partnere
- Sikre at alle får delta i fellesskapet

Tilrettelegging for barn som trenger ekstra støtte

Noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder av ulike grunner. Sammen med dere foreldre vil vi legge til rette for at disse barna får gode dager i barnehagen med den hjelpen de trenger. Det er mange typer tilrettelegging vi kan gjøre i barnehagen, enten det er behov for hjelpemidler eller barnet trenger å få ekstra hjelp og støtte fra personalet. Hvilke behov barnet har, og hva vi kan gjøre vil vi vurdere sammen med foreldrene.

I en barnegruppe er det store individuelle forskjeller for hva barna trenger. Noen barn trenger hjelp til å forstå hvordan man leker sammen med andre barn eller man trenger hjelp til å forstå hva de andre barna sier. Når vi ser at barna har slike behov vurderer vi ulike tiltak vi kan gjøre som å lage mindre lekegrupper for å forstå leken bedre eller vi bruker widgit-bilder til støtte i språket. Tegn-til-tale og widgit-bilder er noe vi bruker sammen med alle barna i barnehagen til støtte for språkutviklingen. Slik blir dette heller ikke så synlig når noen har mer behov for støtten enn andre.

Mange av barnas utfordringer kan vi klare å hjelpe barnet med i barnehagen. Ved å hjelpe barnet ekstra i en periode kan vi bidra til utvikling enten det er sosialt eller kognitivt. Når det er grunn til å tro at barnets behov ikke kan dekkes innenfor det allmennpedagogiske tilbudet i barnehagen har foreldrene rett til å kreve en sakkyndig vurdering av om barnet har behov for spesialpedagogisk hjelp. Vi har et godt samarbeid med de andre instansene i kommunen som ppt, pst, barnevernet, helseyepleier, og fysioterapeuter. Sammen med spesialpedagogene kan vi bidra til at barna får en bedre hverdag og utgangspunkt videre i livet.

Personalet skal tilrettelegge for barn som trenger ekstra støtte ved å:

- Ha et godt foreldresamarbeid
- Være observante på hvert enkelt barns behov og utvikling
- Bidra til et godt samarbeid med andre instanser og foreldrene

9. Bærekraftig utvikling

Naturen og miljøet rundt oss blir påvirket av oss og våre handlinger. Vi får stadige påminninger fra omverdenen at vi lever i et sårbart miljø som trenger at vi tar vare på det. Når vi går turer i nærmiljøet lærer vi barna om plantene, fuglene og insektene vi ser. Noen barn kan være redd for småkryp og edderkopper, men de har også sin plass og sine oppgaver i næringskjeden som vi lærer barna om. Ved å gi barna gode naturopplevelser vil barna like å være ute, føle tilhørighet og ta vare på naturen rundt seg.

Bærekraftig utvikling omfatter også økonomi og sosiale forhold. I hverdagen er det mange eksempler på hvordan økonomi spiller inn i vår hverdag, så selv om vi ønsker oss et stort basseng på uteområdet er det andre behov som kommer først. Sammen med barna kan vi

drømme oss bort i store ønsker, samtidig er det vår oppgave å hjelpe de å bli økonomisk bevisst. Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen på en god og fremtidsrettet måte.

Ved å hjelpe barna til å forstå at deres handlinger påvirker fremtiden og et bærekraftig samfunn kan vi bidra til en god utvikling. Dette gjøres blant annet gjennom deledagen som vi arrangerer en gang i året. Vi samler inn og deler brukte klær, leker og andre ting på nytt. Her får barna erfare at man sparer både miljø og penger.

Personalet skal tilrettelegge ved å:

- Lære barna om naturen og gi de gode naturopplevelser i all slags vær
- Gi barna en gryende bevissthet om økonomi
- Gi barna en forståelse av hvordan de påvirker miljøet rundt seg og at de kan gjøre en forskjell for seg selv og andre.

10. Progresjon

Vi legger til rette for at alle barn skal utvikle seg, lære og oppleve mestring utfra egne forutsetninger.

Progresjonen i arbeidet ligger i hvordan vi møter enkeltbarnet og barnegruppene, hvordan vi bearbejder det pedagogiske innholdet, metodevalg, hvilke leker og materiell vi tilbyr, og hvordan vi utformer og legger til rette det fysiske miljøet. Det vil også være progresjon i hvordan vi arbeider med de ulike fagområdene. Barna skal få ulike utfordringer tilpasset erfaringer, interesser og ferdigheter, både på gruppe- og individnivå.

Barnehagen gir barna grunnleggende kunnskap på sentrale og aktuelle områder. Vi skal støtter barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter. Barnehagen sikrer progresjon både på gruppenivå og individnivå, innenfor alle barnehagens områder.

I Florvåg barnehage har vi pedagogiske planer for hva barna skal erfare og lære. I tillegg til overordnede planer har hver aldersgruppe arbeidsplaner for å sikre varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Vi vurderer hvert år vårt pedagogiske innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av det fysiske miljø. Samtidig tar vi i betraktning hvilke barn vi har i gruppen, hvert enkelt barns behov og interesser. Ut ifra dette gir vi barna varierte erfaringer og opplevelser.

Personalet skal fremme progresjon ved å:

- Ha ulike materialer og utstyr tilgjengelig for barna
- Gi barna utfordringer og nye opplevelser
- Støtte barna i deres utforsking og mestring

11. Digital praksis

Barn i barnehagen skal få erfaring i bruk av digitale medier som kan være kilde til lek, kreativitet og innhenting av kunnskap. Ved å integrere digitale medier i barnehagen kan de fungere som en støtte hvor barns ideer, skaperglede, dialog, samarbeid og medvirkning står i fokus. Det kan også være med å utjevne ulikheter i de forskjellige oppvekstmiljøene barna lever i. Samtidig er det viktig å gi barna begynnende forståelse for digital dømmekraft. Ved at vi integrerer digitale medier som en naturlig del av barnehagehverdagen og læringsmiljøet sikrer vi at alle barn får ta del i den digitale utviklingen.

I Florvåg barnehage har vi de siste årene kjøpt inn ulike digitale verktøy til lek, utforskning og mulighet til å skape noe. Sammen med barna ønsker vi å bruke de digitale mediene til å søke ny kunnskap eller lage noe nytt som vår egen digitale bok, en sang eller en film. Vi har mange muligheter til å være kreative samt å engasjere barna i små og store prosjekter. Vi ser på digitale medier som et godt hjelpemiddel i barnas læring.

Personalet skal fremme digital praksis ved å:

- gi barna erfaring med ulike digitale medier som Ipad, Blue bot, Smart board, tegnskattematte, bærbar prosjektor, digitale mikroskop m.m
- bruke digitale medier sammen med barna til lek, kreativ digital bruk og læring.
- utøve digital dømmekraft og veilede barna i søk på nett.

12. Fagområdene

Rammeplanen for barnehage inneholder beskrivelse av flere fagområder som gir retningslinjer for vårt arbeid og innhold i barnehagen. Selv om fagområdene er ulike, er barnehagens arbeid i praksis tverrfaglig. Når barnet er i skogen og lærer om småkrypene er det samtidig i bevegelse og opplever mestring når det klarte å hoppe ned fra den store steinen barnet satt på. Personalet kan ha en tanke om at vi skal lære barnet grunnleggende matematiske begreper og i praksis kan dette bli til en situasjon der to barn også opplever å få en sterkere relasjon og en bedre sosial forståelse.

Barnas innspill, interesser og engasjement har betydning for våre små og store prosjekter. Det er personalets oppgave å observere hva barna interesserer seg for. Det kan være en 2-åring som er opptatt av båtene i havnen som får gå tur sammen med noen få andre for å se på båtene eller en hel barnegruppe lærer om trafikkskiltene vi har i Florvåg-området. Slik kan barnas hverdag og innhold oppleves som meningsfull og morsom. Noens interesser kan skape nye interesser hos andre barn og vi lærer av hverandre. Personalet kan bidra til å skape undring og nysgjerrighet om temaet er fugler, nærmiljø eller billedkunst. Vi har uendelige muligheter at tema innenfor fagområdene som kan bidra til videre interesse hos barna.

Alle fagområdene skal være til stede i barnehagens innhold, i aktiviteter og lek. Barna tilegner seg kunnskap og tilegner seg nye ferdigheter gjennom årene de er i barnehagen. De er

nysgjerrige, utforsker og liker å lage ting eller gjøre noe nytt. Vi har både utstyr og materialer til mange aktiviteter i barnehagen og stadig er det noe nytt vi oppdager at vi må ha. Vi har tilgang til lager med formingsmaterialer vi kan bruke når kreative barn skal lage noe, bøker når vi leser eventyr eller lærer å være lei seg. I storsalen kan vi balansere på balansestokker, kjenne på romfølelsen inne i en tunnel av stoff eller lære hva en sirkel er når vi «løper i ring». Alle aktiviteter vi har innebærer at vi erfarer flere ting samtidig.

I løpet av de siste årene har vi kjøpt inn digitale verktøy til kreativt bruk. Vi kan lage våre egne fortellinger ved bruk av bilder, lyd, film og tekst. Bøker og spill til ulike aldersgrupper bruker vi i fagområdet kommunikasjon, språk og tekst. Musikk, instrumenter, drama- og formingsutstyr vekker barnas fantasi og kreativitet til både lek og skapende aktiviteter. Alle fagområdene skal tilbys barna i barnehagen og bidra til videre vekst og utvikling. Når barna begynner på skolen, vil fagområdene være kjent.

Personalet skal tilrettelegge ved å:

- Observere barnas interesser og legge til rette for utvikling og læring
- Tilby barna ulike materialer og hjelpemidler i deres skapertrang
- Utfordre barna til nye ferdigheter og få nye erfaring

13. Overganger

Barn og foreldre skal erfare at det er en god og trygg overgangsprosess mellom hjem-barnehage, mellom de ulike avdelingene innad i barnehagen, og mellom barnehage-skole. Barnehagen er bevisst på hvordan de sikrer at alle barn får nødvendig tid, støtte og trygghet i overgangene. Foreldre og barnehage samarbeider for at det enkelte barn skal komme styrket gjennom de ulike prosessene.

13.1. Tilvenning

Alle barn trenger god tid til å bli kjent når de begynner i barnehagen. Noen barn trenger også hjelp til å utvikle gode strategier for å bli trygg, samt lære å skille mellom nære omsorgspersoner (mor og far) og nye voksne.

Hvor lang tid det enkelte barn bruker på å bli kjent og trygg i barnehagen vil variere i forhold til barnets alder og tidligere erfaringer og andre personlige forutsetninger. Vi legger vekt på å ha synlig og fast dagsrytme, slik at barna kan få oversikt over hverdagen sin da vi vet at dette gir trygghet. Den første tiden i barnehagen lar vi barna utforske sin avdeling, uteområdet og jobber med å knytte relasjoner. Når de er klar til å se seg mer rundt besøker vi de andre avdelingene, oppdager nye steder ute og knytter bånd til de andre barna og personalet i

barnehagen. Gode relasjoner til både voksne og de andre barna, samt forutsigbarhet og mulighet for medvirkning, gir grobunn for trygghet, trivsel og læring.

Før oppstart inviterer vi alle nye foreldre til informasjonsmøte, vi har oppstartsamtaler med alle foreldre der vi får høre om deres barn og familiens historie. Sammen legger vi en plan for tilvenningen. Når foreldrene kommer i barnehagen, har vi allerede avtalt hvordan den første tiden skal være. Sammen ser vi hva barnet trenger for å bli kjent på avdelingene, de nye rommene, personalet og de andre barna. Mor og far kjenner sine barn best og vet hva de trenger mest når de starter i barnehagen. Sammen kan vi sikre trygge barn og gjøre overgangen til en fin periode.

13.2. Overgang fra avdeling til avdeling

Overganger skjer også innad i barnehagen, fra liten til stor avdeling. Barna er da rundt 3 år og de fleste skifter avdeling i august måned. Vi har en småbarns- og en stor barns- avdeling i hver etasje. Avdelingene har felles garderobe, bad og kjøkken. I tillegg står dørene mellom avdelingene åpne slik at vi kan besøke hverandre en tidlig morgen eller når det passer å få besøk for å leke. I løpet av året møtes vi ofte og er som regel godt kjent med hverandre før barna skifter avdeling. Før sommeren bruker vi tid på å være mer sammen. Da har vi lekegrupper der barna fra småbarnsavdelingene er sammen med de yngste barna på storbarns avdelingene. Vi har lekegrupper, samlinger der vi blir kjent og synger sanger, blir kjent med rommene og tingene som finnes der. Personalet bruker tid på å bli bedre kjent med barna og har overgangssamtaler med foreldrene. Ut ifra den informasjonen vi får legger vi til rette for en best mulig overgang når det nye barnehageåret begynner i august. Vi vet da hvem som trenger tid på å bli trygge på avdelingene, vi kan lage lekeområder med barnets favorittleker eller områder som inviterer til felles lek.

13.3. Overgang fra barnehage til skole

Barnehagen samarbeider med foreldre og skolen og legger til rette for at barna får en trygg og god overgang fra barnehage til skole og skolefritidsordning. De skal oppleve glede med å begynne på skolen, og at det er en sammenheng mellom barnehage og skole.

Vi legger til rette for at barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter, som gir et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barna får avslutte sin barnehagetid på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. De blir kjent med hva som skjer i skolen før de begynner der.

I Askøy kommune har vi en handlingsplan og en rutine som skal sikre et godt samarbeid mellom barnehagen og skolen. Dette omhandler blant annet utveksling av informasjon, samarbeid om felles arrangementer, besøksdager på skolen, samt pedagogisk arbeid knyttet til siste året i barnehagen.

I løpet av det siste barnehageåret har vi et tett samarbeid med Florvåg skole og 5. trinn som er fadderklassen. Vi har gode erfaringer med å ha lesegrupper der 5. trinn besøker barnehagen og leser til førskolebarna eller vi går på besøk til de på skolen. Vi møter gjerne 1.

trinn på turer i nærmiljøet, blir invitert på kulturelle arrangement på skolen og deltar på solidaritetsløpet Maisha Mema. Barna blir bedre kjent på skolens område i løpet av året og får tildelt en fadder når de starter på skolen. De som har barn som begynner på andre skoler vil også få et inntrykk av hvordan skoledagen blir og de får tilbud om besøksdag på sin skole sammen med foreldrene. Hvis det er behov og mulighet for det har vi også fulgt barn til andre skoler.

I februar er det foreldremøte for alle som har førskolebarn på skolene. Siden de fleste barna hos oss begynner på Florvåg skole deltar vi på møtet sammen med ledelsen på skolen. Temaet er hvordan man får en god overgang for barna. Innen mai måned blir alle foreldre invitert til en sluttsamtale i barnehagen der vi blir enig om hvilken informasjon skolen skal få. For barn som trenger særskilt tilrettelegging er det ønskelig med et overføringsmøte mellom barnehage, skole og foreldre.

14. Dokumentasjon- og vurderingsarbeid

Barnehagen er en lærende organisasjon som til enhver tid utvikler kvalitet innen barnehagens innhold og oppgaver. Personalet er innovative, søker ny kunnskap, og lærer av hverandre.

Ved å sette ord på og reflektere over egen praksis i samspill med barna, vil personalet ha grunnlag for å kunne vurdere om praksis innfrir rammeplanens målsettinger og krav.

Barnehagen er et profesjonsfaglig fellesskap der alle ansatte reflekterer over formål, verdier, innhold og oppgaver, der faglige og etiske problemstillinger inngår. Personalet arbeider med å sette mål, innhenter informasjon, vurderer og analyserer, planlegger og justerer kursen ved behov.

14.1. Barnehagen som lærende organisasjon

Florvåg barnehage er Askøy sin eldste barnehage og har nå eksistert i over 60 år og er stadig i endring. I løpet av denne tiden er det blitt skrevet og forbedret et lovverk, flere rammeplaner og lokale planer som blir gjenspeilet i den pedagogiske praksisen. Våre mange årsplaner opp igjennom årene viser hvordan barnehagen har utviklet seg som en lærende og pedagogisk virksomhet. Vi ønsker å være en god barnehage og organisasjon for alle. Dette kommer ikke av seg selv og derfor har vi satt av tid til møter innad i barnehagen, faglig utvikling gjennom kurs, foreldremøter og planleggingsdager. Det pedagogiske arbeidet planlegger vi blant annet ut fra det vi vet om barna og deres interesser, foreldrenes tilbakemeldinger og hvilke ressurser og muligheter vi har. Når planene er gjennomført vurderer vi dokumentasjonen vi har samlet. Det er dette arbeidet, sammen med tilbakemeldinger fra foreldre og barn, som gjør at vi stadig kan bli bedre og utvikle oss som en lærende organisasjon. Vi må sammen reflektere over det pedagogiske arbeidet som er blitt gjort, være gode rollemodeller og tenke gjennom etiske problemstillinger som oppstår.

14.2. Dokumentasjon og vurdering

Pedagogisk arbeid kan dokumenteres på mange måter, noen mer synlige enn andre. Prosjekter i en gruppe kan bli synlige gjennom utstillinger, vi kan lage en film eller ta bilder. Andre ganger jobber vi med hvordan vi kan knytte sterkere vennskap gjennom lek og da er det mer hensiktsmessig at personalet skriver praksisfortellinger og noterer ned det som skjer. Hva som skal dokumenteres og prioriteres er en vurdering vi må ta og behovet kan endres underveis. Vi må finne ut hva dokumentasjonen sier om vår pedagogiske praksis, er den god og når vi målene våre?

Barn, foreldre og ansatte skal vurdere barnehagens innhold og organisering. Ansatte vurderer fortløpende barnehagens innhold, hvordan planene kan gjennomføres og tilpasses barna. Barns medvirkning er viktig for oss, noe som fører til at vi stadig må vurdere hvordan planene våre fungerer og hvordan vi skal nå målet. Vurdering inngår som en naturlig del av det pedagogiske arbeidet i barnehagen enten det er små endringer i hverdagen eller en større evaluering av et stort prosjekt. I tillegg har vi flere undersøkelser blant personalet og brukerundersøkelse til foreldrene.

15. Samarbeid

Barnehagen legger til rette for et godt foreldresamarbeid. Foreldre skal få medvirke i den individuelle tilretteleggingen av barnets tilbud og i barnehagens arbeid. Sammen skal vi skape en god dialog basert på trygghet og tillit, som er avgjørende for barnas trivsel og utvikling. Dette forutsetter god informasjon og innsikt. Informasjonen gis i daglig kontakt, månedsplaner, foreldresamtaler og foreldremøter. Vi bruker Vigilo som kommunikasjonsplattform. Foreldre bidrar og til medvirkning gjennom den årlige foreldreundersøkelsen, som er av betydning for barnehagens videre kvalitetsutvikling.

Barnehagen har et Samarbeidsutvalget (SU) som skal sikre samarbeid mellom barnehagen og foreldrene. Styrer sørger for at saker av viktighet for barnehagens innhold og virksomhet forelegges SU. Utvalget består av representanter fra foreldre og personalet i likt antall, samt en representant fra eier. Styrer møter og har uttalerett. Barnehagens foreldreråd består av alle foreldre. Foreldreråd og SU er viktige samarbeidsorgan for å ivareta fellesinteresser i foreldregruppa, og sikre medvirkning i barnehagens arbeid.

Barnehagen samarbeider med ulike instanser om barns oppvekst og utvikling. Personalet som arbeider i barnehagen, har taushetsplikt. Opplysninger om private og personlige forhold blir ikke gjort kjent for andre. Samarbeid om enkeltbarn avklares med foreldre før kontakt med andre instanser.

15.1. Foreldresamarbeid og medvirkning

Sammen med foreldrene skal barnehagen ivareta barnas behov med barnets beste som mål. Vi har sammen ansvaret for barnets trivsel og utvikling. Har barnet det vanskelig på en arena er vi pliktige til å ta det opp med hverandre, for barnets beste. Barnehagen har gode rutiner for å hjelpe barn og foreldre i en vanskelig situasjon.

For å kunne utvikle oss og få til et godt samarbeid er vi avhengig av tilbakemeldinger fra dere, både i undersøkelser og direkte tilbakemeldinger.

15.2. Samarbeid andre instanser

Pedagogisk psykologisk tjenester (PPT)

Fastdag: Barnehagen får besøk av sin PPT-kontakt 1 gang i måneden. Her kan personalet drøfte ulike problemstillinger anonymt eller med tillatelse fra foreldre. Utfordringene kan være knyttet til barnehagens rutiner, barns språkutvikling, barnegruppen, atferd, samspill ol. Sakene kan være enkeltbarn eller hele barnegrupper.

Barnehagen kan ta kontakt med PPT for drøftinger angående barnegruppen eller enkeltbarn. Dersom samarbeidet dreier seg om enkeltbarn skal foreldre tas med i denne prosessen, og de skal gi skriftlig samtykke før kontakt med PPT opprettes. Foreldre kan også selv ta direkte kontakt med PPT, men vi oppfordrer til at de samarbeider med barnehagen.

Pedagogiske støttetjenester (PST)

Barn som, ut fra en sakkyndig vurdering fra PPT, er tildelt spesialpedagogiske timer, får denne hjelpen i barnehagen. Hjelp til barn med nedsatt funksjonsevne kan også gis ved å styrke den generelle bemanningen i barnehagen. Avdelingen tilbyr og lavterskeltilbud.

Familiehelsetjenesten

Barnehagen har et samarbeid med Familiehelsetjenesten. Vi har ulik kompetanse om barn og samarbeidet går ut på å utveksle erfaringer og gi råd og støtte til hverandre på et generelt plan.

Barnevernet

Barnehagen har samarbeid med barnevernet. Som en offentlig etat har alle ansatte i barnehagen opplysningsplikt til barnevernet.

Man har og en generell avvergelsesplikt i henhold til straffeloven §§196 og 284 - «gjennom anmeldelse eller på annen måte å søke å avverge en straffbar handling eller følgene av den, på et tidspunkt da dette fortsatt er mulig og det fremstår som sikkert eller mest sannsynlig at handlingen er eller vil bli begått» Avvergelsesplikten gjelder uten hensyn til taushetsplikten. Dette gjelder f.eks. ved vold, seksuelle overgrep og kjønnslemlestelse.

Origo

Barnehagen samarbeider med Origo Askøy. Origo tilbyr hjelp til barn, unge og voksne når det gjelder psykisk helse, rus, utfordringer i foreldrerollen, vanskelige livssituasjoner med mer.

Ressursteam

Barnehagen har i løpet av året tverrfaglige møter der PPT, barnevernet, helsesykepleier og representant fra barnehagen møtes for å drøfte ulike aktuelle saker.

Barnehagen som opplæringsarena

Barnehagen er en viktig opplæringsarena for ulike utdanningsinstitusjoner. Man legger til rette for praksis der elever, studenter og lærlinger får prøvd seg i yrket.

16. Barnehagens satsningsområder - prosjektarbeid/tema/årshjul

Prosjektplan for barnehageåret 2023/ 2024

«Florvåg barnehage har plass til alle. Her kan vi utvikle vår identitet, her har vi tilhørighet».

De siste årene har vi i Florvåg barnehage jobbet mye ut fra vårt prosjekt «Florvåg barnehage har plass til alle. Her kan vi utvikle vår identitet, her har vi tilhørighet». Vi ønsker å fortsette det gode arbeidet fra tidligere år og å videreutvikle prosjektet med litt endringer og tilføringer som vi mener er til det beste for barna i vår barnehage.

Mål:

- **Alle barn skal føle tilhørighet i Florvåg barnehage**
- **Alle barn skal ha følelsen av trygghet, vennskap, anerkjennelse og respekt**
- **Alle barn skal få kjennskap til forskjellen på positive og negative handlinger mot og fra andre barn**
- **Alle barn skal få kompetanse i forhold til egen kropp, seksualitet, sette grenser for seg selv og respektere andres grenser**

- **Gjennom leken vil vi skape trygge rammer for utvikling, læring og sosial og språklig samhandling**
- **Vi skal bruke synliggjøring av mangfold for å styrke barnas identitet og selvfølelse og få barn og personalet til å se mangfoldet som en ressurs**

Innhold

Prosjektet vårt «Florvåg barnehage har plass til alle. Her kan vi utvikle vår identitet, her har vi tilhørighet» vil fungere som en overordnet paraply over alt det gode arbeidet vi skal gjennomføre i vår barnehage. Prosjektplanen vil henvise til punkter i Temaplan for barnehage og i årsplanen og til delprosjektplaner som er utarbeidet i vår barnehage for ulike satsningsområder.

I arbeidet skal vi fortsette å benytte kvalitetssystemet «Sammen mot mobbing» og verktøyet «Æ e mæ». Sammen mot mobbing er arbeid med sosial kompetanse og «Æ e mæ» er en helhetlig modell for forebygging av vold og seksuelle overgrep mot barn.

Årsprosjektet handler videre om tilhørighet og inkludering. Gjennom vårt arbeid skal vi gi alle våre barn et sted de føler tilhørighet til og en hverdag der de føler seg inkludert og sett uavhengig av hvor de kommer fra, hvilke kultur de er vokst opp med og hvilke styrker og utfordringer de har med seg.

I år vil vi jobbe ekstra mye med å ha leken og språk som fokusområder. Vi ønsker å gi barna gode lekemiljø inne og ute, vi vil gi de gode språkmiljø der de utvikler språket sitt. For å få dette til må vi gi de voksne nok kompetanse på området og barna skal møte tilstedeværende voksne som støtter og utfordrer til utvikling.

Vi skal fremdeles ha fokus på bærekraftig utvikling og har også en prosjektplan for «Digitale medier» som skal brukes inn i arbeidet. Barnehagen har barn og voksne som kommer fra mange ulike land og kulturer og prosjektplanen «Synliggjøring av kulturelt mangfold» gir oss føringer på hva avdelingene skal og hva de kan gjøre i synliggjøringen av mangfoldet vi har hos oss.

Gjennom året har vi også ulike temaer, disse er lagt inn i årshjulet til barnehagen.

Sammen mot mobbing

Tiltaksprogrammet sammen mot mobbing har som mål å forebygge, avdekke og håndtere mobbing og andre negative handlinger i barnehagen. Når en barnehage har innarbeidet kvalitetssystemet vil det representere systematikk, langsiktighet og kvalitet i barnehagens arbeid mot mobbing og negative handlinger. Mål om å fremme kvalitetssikring og kvalitetsutvikling på det psykososiale barnehageområdet. Det skal utvikles en egen kvalitetsplan. Det er styrer sitt ansvar og sikre at dette arbeidet blir gjort og det er pedagogiske ledere sitt ansvar å drive arbeidet sammen med det øvrige personalet. Det skal skrives referater, observeres og lages tiltaksplaner ved behov.

Det innebærer en del møtevirksomhet i dette arbeidet til forberedelser, refleksjoner og evaluering.

- To ganger i året skal hovedelementene gås gjennom og drøftes i hele personalgruppen.
- Det skal holdes et temamøte på våren.
- 6 avdelingsmøter i løpet av året med arbeidsoppgaver.

Arbeid som skal gjøres i forkant av arbeidet sammen med barna:

- Observere og registrere negativ atferd
- Observere atferd i barnegruppen

Arbeidet opp mot barna som skal gjennomføres i henhold til kvalitetssystemet er:

- Barnemøter to ganger i måneden. Holdes av pedagogisk leder.
- Fulle ut navnekarusell.
- Ha samlinger sammen med barna og prate om positive og negative handlinger.
- Lage en avtale sammen med barna, avtalen skal inneholde regler for sosialt samspill.
- Ha sosialt samspill som tema gjennom året.

Avdelingene må selv finne aktiviteter som er tilpasset barnegruppens alder og modenhet. I samlingene og samtaler omkring negativ og positiv atferd er plakatene vi har et godt verktøy.

Vi skal observere og kartlegge atferden i barnegruppen, dette bør gjøres i hele gruppen og i mindre grupper. Vi skal også legge til rette for fin og god lek og samspill i gruppene. Det skal være aktive voksne som deltar i leken og i samspillet. Vi skal ha lekegrupper og språkgrupper hver uke. Dette arbeidet skal gjøres avdelingsvis. Leken er sentral i barnehagen og barna lærer og utvikler seg gjennom lek, de leker erfaringer de gjør seg og de prøver seg frem på hva som er bra og hva som ikke er bra. Barn som har negativ atferd kan falle ut fra leken og samholdet i gruppen. Dette skal vi fange opp, skrive ned og lage tiltak på. Det er også da av stor betydning at de voksne er tilstede, ser den negative atferden og støtter barnet inn i leken på en god måte. Ved å hjelpe barnet inn i leken gir en samtidig barnet en bedre strategi det kan bruke ved en annen anledning. Vi bruker starten på året til å komme i gang med kvalitetssystemet og lage planer, i oktober starter vi arbeidet sammen med barna. Det blir opp til hver avdeling og lage konkrete planer for prosjektet.

«Kroppen min» – Æ e mæ

De fleste barn opplever en trygg oppvekst, men noen barn har en utrygg barndom preget av omsorgssvikt. I rammeplanen for barnehagen (s. 31) står det at «barnehagen skal bidra til at barna blir kjent med kroppen sin og utvikler bevissthet om egne og andres grenser». «Æ E MÆ» er en helhetlig modell, utarbeidet i Sortland kommune, for forebygging av vold og seksuelle overgrep blant barn og unge. I Askøy kommune sin temaplan for barnehage blir denne anbefalt tatt i bruk. Florvåg barnehage vil gjennom hele året bruke modellen som grunnlag for årsprosjektet og har som mål å la tematikken fra «Æ E MÆ» bli en fast del av vårt pedagogiske arbeid for å forebygge vold og overgrep. Gjennom arbeidet ønsker vi å gi barna kompetanse i forhold til egen kropp, seksualitet, sette grenser for seg selv og respektere andres grenser. Eksempler på temaer som tas opp er «meg selv og min familie», relasjoner, følelser, kroppen, gode og vonde hemmeligheter og gode, vonde og ulovlige berøringer.

«Æ E MÆ» finnes digitalt på nettet. Der finnes informasjon, årshjul, samt konkrete forslag til hvordan man kan arbeide pedagogisk med dette temaet med de ulike aldersgruppene gjennom året.

Punkter fra Æ e mæ:

Barnehagen skal bidra til at

- barna blir glade i egen kropp og ha respekt for andres kropp
- barna blir kjent med følelser
- barna blir kjent med likheter og ulikheter hos barn og voksne
- barna lærer seg å si fra og sette grenser
- barna får kjennskap til gode og vonde hemmeligheter
- barna får kjennskap til gode og vonde berøringer
- barna blir kompetente til å snakke med noen og fortelle om vanskelige ting
- barna får kunnskap om hvordan vi blir til
- personalet blir kompetente til å snakke med barn om vanskelige ting
- personalet kompetente til å se endringer i barns adferd

Synliggjøring av kulturelt mangfold

Florvåg barnehage ønsker gjennom dette fokusområdet å opprettholde ett holdningsarbeid blant barn og personale for å øke bevisstgjøringen av verdien og utviklingsmulighetene som ligger i å ha et rikt mangfold av ulike kulturer representert i barnehagen. Vi ønsker at alle barn og voksne skal føle at de har noe verdifullt å bidra med i fellesskapet i kraft av den de er og sin kultur. Vi ønsker og synliggjøring av mangfold fordi dette er en konkret arbeidsmåte som er enkel for alle å ta del i, det er lett målbar og det kan enkelt integreres i vårt daglige arbeid.

Hovedmål: Vi skal bruke synliggjøring av mangfold for å styrke barnas identitet og selvfølelse og få barn og personalet til å se mangfoldet som en ressurs.»

Mer informasjon om hva og hvordan vi skal jobbe finner dere i prosjektplan «Synliggjøring av kulturelt mangfold».

Min historie – likheter, ulikheter, dette er meg

Vi starter året med «min historie», denne er fin å bruke under tilvenningen og når vi skal bli kjent på nytt. Historien vil fremstå som en side i barnas egen bildebok, der det står litt mer om utseende, interesser, språklig og kulturell tilknytning. Det er laget en egen mal for denne siden, og den bør være i utvikling ettersom barnet vokser. Vi skal ha fokus på dette og huske på det gjennom året, prate om barnet og familien deres i hverdagen. I mai har vi også flerkulturell aften. Det blir opp til hver avdeling og lage konkrete planer for innhold til årsprosjektet. Vi viderefører det gode arbeidet vi har gjort med synliggjøring av det flerkulturelle i barnehagen.

Min perm

Vi fortsetter med å lage en perm til alle barna, de får den med seg fra småbarns avdeling og over til storbarns avdeling. Alle permer skal inneholde tegninger og diverse som produseres av barna gjennom tiden i barnehagen. Det skal også legges inn bilder i permene underveis. Permen får barna med seg hjem når de slutter.

Det er laget en mal for hva vi ønsker at permene skal inneholde.

Lek i barnehagen

Florvåg barnehage ønsker å ha lek som fokusområde for å fremme gode vilkår for vennskap, mangfold, læring og barnas egen kultur. Leken er en arena for sosial og språklig læring, en mulighet til å oppleve glede, humor og spenning. Gjennom leken har vi mulighet til å skape et utviklende fellesskap der barna føler tilhørighet til hverandre, personalet og barnehagens fysiske rom.

Hovedmål:

- *Gjennom leken vil vi skape trygge rammer for utvikling, læring og sosial og språklig samhandling.*

I Florvåg barnehage ønsker vi tilstedeværende voksne som støtter og utfordrer til utvikling i barnas lek. Personalet skal fremme lek ved å:

- Lage spennende lekesoner inne og ute som inspirerer til allsidig lek
- Gi barna felles opplevelser og aktiviteter som grobunn for samlek
- Skjerme leken, gi barna tid og rom

På planleggingsdager og møter skal personalet bruke Udir sin kompetansepakke for lek for å øke sin kunnskap om lek. Vi vil skaffe oss kunnskap, reflektere og diskutere egen praksis underveis.

Prosjektplanen «Lek» vil inneholde mer om dette fokusområdet.

Lekemiljø – ute og inne

Det fysiske miljøet er viktig både ute og inne, miljøet må tilpasses barnets alder og interesser og stimulere til positiv lek. Det er hver avdeling sitt ansvar og passe på at det fysiske miljøet er oppdatert og ordentlig. På uteleke plassen har vi en egen plan vi skal arbeide med. Alle voksne har et ansvar for å være aktive, engasjerte og lekne sammen med barna. Vi har alders inndelte grupper på alle avdelinger, i tillegg til dette skal alle avdelinger ha mindre lekegrupper. I disse gruppene skal de voksne være deltakende i leken. Vi skal være mamma i familie lek eller pasient i doktorleken, vi skal være med på spill aktiviteter, vi skal ha høytlesing, være med på rødt lys og hjelpe barna å lage tårn i sandkassen. Innimellom ønsker barna og leke alene og det skal de selvfølgelig få muligheten til men da skal vi være observatør. Vi skal vite hva de leker, hvem som er med og være tilgjengelig om noen trenger støtte inn i leken og bruke muligheten veilede barna.

Språk og språkmiljø

Språk, ordforråd og begrepsforståelse danner grunnlag for all læring, lek og samspill. Gjennom gode språkaktiviteter og språkmiljø skal barna i Florvåg barnehage få muligheten å utvikle et godt ordforråd og begrepsforståelse.

«Kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke og lytte for så å skape mening.» ***(Askøy kommune sin temaplan barnehage 2022 – 2026)***

I rammeplanen for barnehagen står det:» Gutter og jenter skal ha like muligheter til å bli sett og hørt, og de skal oppmuntres til å delta i alle aktiviteter i barnehagen.»

Det muntlige språket barna har med seg når de begynner på skolen, legger grunnlaget for at de lærer seg å lese og skrive. Barnehageårene utgjør dermed grunnmuren i barns utdanning.

Vi skal skape et variert språkmiljø der vi gir barna muligheten til å oppleve glede ved å bruke språk og kommunisere med andre. De ansatte skal synliggjøre språklig og kulturelt mangfold i kommunikasjon, språk og andre uttrykksformer.

Hovedmål:

- Øke barnas ordforråd og gi barna et rikt språk
- Florvåg barnehage skal legge til rette for et rikt og inspirerende språkmiljø for alle barn
- Alle ansatte skal ha et aktivt og bevisst forhold til variert språkarbeid som motiverer både gutter og jenter

For å nå målene skal vi blant annet ha ukens fokusord:

- Disse ordene skal introduseres til alle barn i samling. Bruk tegn til tale, widget bilder og konkreter for å hjelpe barna til å forstå innholdet i ordene. For å få barna til å øke ordforrådet sitt, så må vi jobbe med begrepsforståelsen. Noen ord kan ha ulike betydninger ut ifra kontekst. Snakk med barna om det.
(Se prosjektplan «Språk og språkmiljø i Florvåg barnehage» med oversikt over fokusord)

Alternativ supplerende kommunikasjon

Mange barn kan ha utfordringer med å kommunisere gjennom talespråket. Barnehagen har gjennom mange år forsøkt å øke barnehagen og de ansatte sin evne til å inkludere barn med behov for en alternativ måte å kunne uttrykke seg på.

Alle avdelinger skal bruke widget bilder og tegn til tale. Vi skal ha synlig dagtavle som visuell støtte og til bruk i samlinger. Vi skal ha fokus på god kommunikasjon oss imellom og mellom barna, vi skal bruke tegn til tale i samtaler/måltider og samlinger.

Det blir hver måned laget materiale med månedens tegn, bilder og tematavler som er tilpasset de prosjekt og tema som er aktuelle i barnehagen.

Musikk

Felles opplevelser og aktiviteter gir unik mulighet for kommunikasjon mellom barn og bidrar til god språkutvikling. Det samme gjør musikk og rytme, barnesanger og barnerim. Dette medvirker til å forbedre barnas øre, stemme og hjerne for språket.

«Personalet skal motivere barna til å uttrykke seg gjennom musikk, dans, drama og annen skapende virksomhet, og gi dem mulighet til å utvikle varierte uttrykksformer»

(Rammeplan for barnehagen)

I barnehagen kan vi bruke musikk ved å

- bruke rytmeinstrumenter i planlagte og uplanlagte samlinger med barna

- synge med barna
- lytte til musikk
- koble lytting til musikk opp mot en annen aktivitet, for eksempel forming, hvilestund, drama-lek, dans og andre motoriske aktiviteter
- bruke enkle sangleker
- bruke bevegelses-sanger
- Tegn-sette sanger, slik at barna også lærer begreper og tilhørende tegn.

I år skal vi i større grad bruke sang og musikk inn i vårt pedagogisk arbeid. Alle avdelinger har fått en kurv med instrumenter. Hver avdeling er ansvarlig for selv å finne ut hvordan de vil løse denne oppgaven. Instrumentene kan brukes i samlings-stunder, som en formiddags- eller ettermiddags-aktivitet, i en språkgruppe og lignende. Små grupper er som regel best egnet. Instrumentene kan brukes som akkompagnement til sanger vi allerede kan, til sanger som er spesielt laget til bruk av instrumenter eller som effekter til et kjent eventyr eller et eventyr som vi lager med barna. Vi kan dramatisere og samtidig bruke lydeffekter. Instrumentene kan brukes til bevisstgjøring av rytmen i et rim, stavelsene i et navn og uendelig mye mer.

Bruk av musikk skal synliggjøres i planene våre.

Musikk skal brukes som en metode til å oppnå

- Inspirere i lek
- glede over å skape noe fint sammen
- motivasjon til å kommunisere
- motivasjon til å lære sosiale ferdigheter som å vente, lytte, dele, turtaking
- felleskap mellom barn på tvers av språkbarrierer, vennskap og interesser
- større bevissthet om rytmen i språket
- motivere til bevegelse

Bærekraftig utvikling

Vi har i år et ønske om mer synlig arbeid med bærekraftig utvikling. Bærekraftig utvikling kan omhandle mye. Og noe gjør vi allerede. Vi passer på naturen, vi kaster ikke boss på tur, men tar det med oss tilbake.

Sammen med barna kan vi ha refleksjoner og samtaler rundt tema, hva er økonomi, hva er utvikling, hvorfor er det viktig å ikke kaste plast i sjøen. Vi voksne kan bli mer bevisst hvor mye mat vi lager og registrere ned til neste gang. Vi passer på å ikke legge på for mye pålegg og tilpasse mengde mat til antall barn.

Eks. på aktiviteter vi skal gjøre:

- Alle avdelinger har med seg hansker og poser fast i sekken slik at vi kan plukke opp boss vi ser på turen og kaste det når vi er tilbake.
- Vi skal bli bedre på kildesortering av hermetikk og glass og vi skal sortere matavfall.

- Et prosjekt vi fortsetter med er å ruge kyllinger. Gjennom månedene med rugemaskinen i gang med egg så skal alle barna få mulighet til å følge prosessen. Når kyllingene er klekket får barna mulighet til nær kjennskap til dyrelivet, omsorgen de trenger og å hjelpe å gi mat og stell. Avdelingene kan ta kyllingene på besøk i samlinger.
- Et annet tiltak som er bra for miljøet er å bruke biblioteket mer. Hvorfor er dette bra for miljøet? Snakke med barna rundt dette
- Vi arrangerer Deledagen. Her har vi fokus på bærekraft. Vi sparer penger – Vi sparer miljøet.

Eks. på andre aktiviteter vi kan gjøre:

- Plukke boss hver vår (og andre tider)
- Gjenvinning
- Dyrke gulrøtter og andre grønnsaker i melkekartonger
- Plasthvalen
- Være med på Akvariet sin plastbildekonkurranse

Digitale medier

Barnehagen har god kompetanse i alle ledd i bruk av digitale medier for å mestre egne arbeidsprosesser, og som tilretteleggere for et godt læringsmiljø basert på digitale verktøy. Personalet skal kunne bruke digitale verktøy som en integrert del av det pedagogiske arbeidet, vise positive holdninger og bidra til nytenkning i arbeidet med digitale verktøy. Barna skal oppleve at digitale verktøy er en naturlig kilde til lek, kommunikasjon, skapende virksomhet og redskap for læring. Vi skal bruke digitale verktøy vi har tilgjengelig som arbeidsverktøy i samlinger, grupper og prosjektarbeid.

Prosjektplanen Digitale medier inneholder konkrete aktiviteter tilpasset de ulike aldersgruppene som skal gjennomføres.

Voksenrollen

Voksenrollen er en vesentlig del av arbeidet når det er fokus på sosial kompetanse, på leken, språk og gode leke/ språkmiljø. Vi er rollemodeller og skal sette eksemplene for barna. Vi skal være aktive, lekne, engasjerte og lojale til planer.

Vi har i mange år prioritert å ha intern kursing på de ansatte om ulike områder i forhold til voksenrollen. Forrige barnehageår hadde de ansatte Cirkel of Security (COS) veiledning. Dette tar vi med oss videre.

Vi skal benytte Udir sin kompetansepakke om Lek som skal gi oss mer kunnskap om leken i barnehagen. Vi ønsker også å gi de ansatte kurs med tema om språk og språkmiljø. Målet vårt til en hver tid er at alle våre ansatte skal være gode voksne som gir barna vår trygge, gode og innholdsrike dager, hver dag, hver uke, hver måned.

17. ÅRSHJUL FOR BARNEHAGEÅRET 2023 -2024

Dato	Innhold	Merknader
August 2023		Starter årsprosjekt Vi blir kjent med hverandre og jobber med at alle skal være trygg i bhg.
31		Tilvenning for nye barn i barnehagen og de som skifter avdeling og aldersgruppe.
32		Tilvenning for nye barn i barnehagen og de som skifter avdeling og aldersgruppe.
33		Bli kjent med rutiner, lekegrupper.
34		
35		Årsprosjekt Florvåg barnehage har plass til alle. Her kan vi utvikle vår identitet, her har vi tilhørighet
September		Årsprosjekt
36		
37	Mandag 11.09.	Planleggingsdag, barnehagen er stengt.
38	Hele uken	Brannvernuke Vi lærer om brannvern gjennom lek og aktiviteter. Studentene kommer
39	Hele uken	Studenter
Oktober		Årsprosjekt
40	Torsdag 05.10	Foreldremøte
	Hele uken	Studenter
41	Tirsdag 10.10.	Skolens høstferie. Verdensdagen for psykisk helse. Årets tema: Vi trenger å høre til. #lagplass
42	Hele uken	Forberedelse til FN dagen og deledagen
43	Tirsdag 24.10.	Deledagen

November		Årsprosjekt
44		
45	Fredag 10.11.	Planleggingsdag, barnehagen er stengt Pepperkakebaking – Hjerter + bidrag til pepperkakeøyen
46		Pepperkakebaking – Hjerter + bidrag til pepperkakeøyen
47		
Desember		Juleforberedelser og -aktiviteter
48		
49	Onsdag 06.12. (Dag kan endres) Fredag 08.12.	Julegudstjeneste? Solgruppetur til Bergen. Julebord for barna.
50	Onsdag 13.12. kl.08.00 Torsdag 15.12.	Foreldre og søsken er velkommen til Luciafeiring i barnehagen. Lise`s Juleevangeliestund
51	Tirsdag 19.12.	Nissefest: Vi kler oss i røde og hvite klær, spiser grøt og samler barna til fest i storsalen.
52	Mandag 25.12. Tirsdag 26.12.	Barnehagen stengt. Barnehagen er stengt.

Dato	Innhold	Merknader
Januar 2024		Årsprosjekt
1	Mandag 01.01.	Barnehagen er stengt.
2		
3	Hele uken	Førstehjelpsuke
4		
Februar		Årsprosjekt
5	Fredag 02.02. Hele uken	Planleggingsdag, barnehagen er stengt. Samisk uke Studentene kommer
6	Tirsdag 06.02.	Samefolkets nasjonaldag.

	Søndag 11.02.	Fastelavenssøndag. Vi lager fastelavensboller fredag. Studenter
7	Hele uken Fredag 16.02.	Karnevalsuke Karneval Foreldremøte- overgang barnehage/skole? Studenter
8	Kommer tilbake til dag	Foreldrekafe på hver avdeling. Studenter
Mars		Årsprosjekt/ påskeaktiviteter
9	Hele uken Fredag 01.03.	Skolens vinterferie Planleggingsdag, barnehagen er stengt
10		
11	Tirsdag 12.03.	Markering av barnehagedagen 2024
12		
13	Påskeuken Onsdag 27.03. Torsdag 28.03. Fredag 29.03.	Barnehagen stenger kl 12.00 Skjærtorsdag, bhg stengt Langfredag, bhg stengt
April		Årsprosjekt / Forberedelser til flerkulturell aften
14	Mandag 01.04.	2. Påskedag, bhg stengt
15		
16		
17	Onsdag 24.04.	Foreldremøte
Mai		Årsprosjekt
18	Onsdag 01.05.	Off. høgtidsdag, bhg stengt
19	Torsdag 09.05. Fredag 10.05.	Kristi Himmelfartsdag, bhg stengt Planleggingsdag, barnehagen er stengt
20	Tirsdag 14.05. Torsdag 16.05. Fredag 17.05.	Flerkulturell aften 17. mai markering Grunnlovsdag, bhg stengt
21	Mandag 20.05.	2. Pinsedag, bhg stengt
22		

Juni		
23	Torsdag 06.06.	Sommerfest: Barn, foreldre, søsken, venner og familie inviteres til årets sommerfest.
24		
25	Tirsdag 18.06.	Avslutningskveld for Solgruppen
26	Hele uken Fredag 28.06.	Sjørøveruke Sjørøverfest
Juli		Egen sommerplan
27	Hele uken	Sykkeluke
28		
29	Hele uken	Barnehagen stengt
30	Hele uken	Barnehagen stengt
August		Oppstart nytt barnehageår og tilvenning

Kontaktinformasjon til barnehagen:

Navn: Florvåg barnehage

Adr: Flovågveien 77

Tlf: 56 15 53 00 – Mobil: 920 57 756

Styrer: Anita B Nord-Varhaug

Mail: anita.nord-varhaug@askoy.kommune.no

Facebook: <https://www.facebook.com/Florv%C3%A5g-barnehage-527242464099429/>